

**ANALIZA
STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
w GMINIE ZELÓW
za 2016 rok**

kwiecień 2017

I. Wstęp

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi stanowi element weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Jest opracowana zgodnie z wymogami art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.).

II. Zagadnienia ogólne

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, np. w wyniku działalności handlowo-usługowej, oświatowej, kulturalnej, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

W 2016 roku odpady komunalne z terenu Gminy Żelów odbierała i zagospodarowywała firma EKO-REGION sp. z o.o. Bełchatowa.

Na terenie Gminy Żelów odpady zbierane są w systemie pojemnikowym z podziałem na frakcje: „suche” (papier, plastik, metal), szkło (białe i kolorowe), bioodpady oraz „mokre” (pozostałości z segregowania).

Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych działa w Maurycowie 1A. Do tego punktu mieszkańcy mogą samodzielnie dostarczać: makulaturę, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, odpady zielone, przeterminowane leki, chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe), zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe z remontów, budów i rozbiórek, zużyte opony, świetlówki, opakowania po środkach ochrony roślin, nawozach i aerozolach.

Ponadto, mieszkańcy mogli pozbywać się przeterminowanych leków w trzech aptekach na terenie Żelowa, a zużyte baterie mogli wrzucać do pojemników znajdujących się w większości budynków użyteczności publicznej.

W 2016 r. została również zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych bezpośrednio z nieruchomości.

III. Ocena możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania wyłącznie do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), wskazanej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami. W przypadku braku instalacji regionalnych w danym regionie, odpady komunalne mogą być kierowane do instalacji zastępczej.

Podkreślić należy istnienie ustawowego zakazu przetwarzania wybranych frakcji odpadów komunalnych poza obszarem regionu gospodarki odpadami, na którym zostały one wytworzone. Zakaz ten dotyczy zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, o ile są przeznaczone do składowania oraz odpadów zielonych.

W uchwale Nr XXVI/481/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012 zostały określone możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie województwa.

W dokumencie tym wskazano, iż zmieszane odpady komunalne z terenu gminy Żelów winny być przekazywane do instalacji zlokalizowanych w Regionie gospodarki odpadami komunalnymi nr II (RGOK II). *Instalacje, które nie są wskazane w wojewódzkim planie nie mogą przyjmować zmieszanych odpadów komunalnych.*

W Regionie gospodarki odpadami komunalnymi nr II instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku funkcjonuje w gminie Pajęczno – RIPOK Dylów A. Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów znajdują się w: Woli Kruszyńskiej (gm. Bełchatów), Mostkach (gm. Zduńska Wola), Rudzie (gm. Wieluń) oraz na ul. Przemysłowej 14 i 16 w Bełchatowie.

Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, znajduje się w Woli Kruszyńskiej (gm. Bełchatów), a instalacje zastępcze w: Dylowie A (gm. Pajęczno), Teklinowie (gm. Wieruszów) i w Rudzie (gm. Wieluń).

W RGOK nr II brak jest obecnie instalacji RIPOK do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Do czasu uruchomienia RIPOK-u instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu są instalacje w: Dylowie A (gm. Pajęczno), Woli Kruszyńskiej (gm. Bełchatów), Mostkach (gm. Zduńska Wola), Marężach (gm. Skomlin), Teklinowie (gm. Wieruszów) i w Rudzie (gm. Wieluń).

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Ustawodawca uczynił samorząd gminny odpowiedzialnym zarówno za organizację odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, jak też za procesy organizacyjne i inwestycyjne. Gminy zobowiązane zostały do zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (o ile obowiązek budowy takich instalacji wynika z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami) oraz tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Na terenie gminy Żelów, już od 2001 roku, działał punkt zbierania odpadów selektywnych i wielkogabarytowych, który obecnie pełni rolę Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Jest on zlokalizowany w Maurycowie 1A (obok oczyszczalni ścieków). Ponieważ funkcjonuje on od kilkunastu lat bez zmian inwestycyjnych, zasadne jest rozważenie dostosowania go do wymagań systemu gospodarki odpadami, z uwzględnieniem obecnych możliwości technicznych w tym zakresie.

W ciągu ostatniego roku w gminie Żelów nie były realizowane żadne zadania inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty ponoszone przez Gminę Żelów w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych są to przede wszystkim koszty odbioru i zagospodarowania tych odpadów, będące wynikiem podpisania umowy z Wykonawcą usługi, tj. EKO-REGION sp. z o.o. W 2016 r. wynagrodzenie Wykonawcy za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wynosiło 1 520 000 zł brutto, co daje miesięczny koszt w wysokości 126 666,66 zł.

W 2016 r. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona przez mieszkańców gminy wynosiła:

- 8 zł/osobę dla właścicieli deklarujących selektywne zbieranie odpadów,
- 13 zł/osobę dla właścicieli nieruchomości zbierających odpady komunalne w sposób niesegregowany.

Zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu, które obejmują następujące koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Koszty te są generowane m.in. przez:
 - faktyczne ilości odpadów komunalnych wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości, w tym w podziale na poszczególne frakcje,
 - ilości faktycznie wytworzonych odpadów zmieszanych do segregowanych,
 - koszty dostarczenia (zakupu) właściwych pojemników na odpady i częstotliwość ich odbioru,
 - relację ilości wytwarzanych odpadów komunalnych do wielkości dostarczanych pojemników i częstotliwości ich odbioru,
 - koszty transportu odpadów do RIPOK,
 - składowania i/lub przetwarzania odpadów komunalnych, w tym w podziale na poszczególne frakcje;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej systemu.

VI. Liczba mieszkańców

W Gminie Żelów, deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zobowiązani byli złożyć zarówno właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych.

Liczba mieszkańców Gminy Żelów w 2016 r. wynosiła: 14964 (stan na 31.XII.2015 r.), w tym na terenie miasta Żelowa: 7655 osób, a na terenie wiejskim: 7309 osób.

Na koniec 2016 r. złożonych było 3952 deklaracji dla nieruchomości zamieszkałych, które obejmowały w sumie 12634 osób (84,5 % z ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych na terenie gminy).

Deklarowana liczba osób zamieszkujących jest mniejsza niż liczba osób zameldowanych, a różnica ta wynika prawdopodobnie z faktu migracji mieszkańców.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na korzystanie z usługi pozbywania się nieczystości ciekłych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania polegające na opróżnianiu zbiorników bezodpływowych.

Ustawa u.c.p.g. nakłada na gminy obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnych.

W chwili obecnej w ewidencji prowadzonej przez referat gospodarki komunalnej jest zarejestrowanych 1469 nieruchomości posiadających zbiornik bezodpływowy oraz 187 z przydomową oczyszczalnią ścieków.

W 2016 roku nie odnotowano żadnych przypadków konieczności wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków przez gminę w stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy z przedsiębiorcą odbierającym nieczystości ciekłe.

VIII. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Od II połowy 2013 r. nowymi zasadami gospodarowania odpadami komunalnymi zostali objęci wszyscy mieszkańcy gminy, tj właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne.

Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami komunalnymi nie trafiały one na składowisko tylko zostały zagospodarowane w specjalistycznych instalacjach.

INFORMACJA O MASIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ²⁾ ORAZ SPOSOBIE ICH ZAGOSPODAROWANIA				
Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Dylów A gmina Pajęczno	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	986,774	R12
	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1801,252	R 12
Zakład w Bełchatowie, ul. Przemysłowa 14 i 16 97-400 Bełchatów	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	404,253	R12
	15 01 07	Opakowania ze szkła	287,688	Zbieranie (następnie, przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R5)
	16 01 03	Zużyte opony	9,740	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R1, R3)
	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	19,520	Zbieranie (następnie, przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R5)
	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	7,900	Zbieranie (następnie, przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,566	R12
	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,049	zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	79,300	R12
SUMA			3597,042	

INFORMACJA O DZIAŁAJĄCYM NA TERENIE GMINY PUNKCIE SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W MAURYCOWIE 1A				
Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Sposób zagospodarowania zebranych odpadów
16 01 03	Zużyte opony	5,240	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R1 i R3)
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	47,520	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R5)
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	8,980	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	R12
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,036	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,200	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,460	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,220	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
20 01 40	Metale	1,880	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	Zbieranie (następnie przewidziany przez EKO-REGION Sp. z o.o. proces R12)
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,380	Zakład w Woli Kruszyńskiej, Wola Kruszyńska ,97-400 Bełchatów	R3
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	20,300	Zakład w Dylowie A, Dylów A, 98-330 Pajęczno	R3
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	41,464	Zakład w Bełchatowie ul. Przemysłowa 14 i 16, 97-400 Bełchatów	R12
SUMA		151,270		

IX. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Składowanie jest metodą unieszkodliwienia stosowaną do odpadów, których z przyczyn technologicznych lub ekonomicznych nie udało się poddać procesowi odzysku lub unieszkodliwić innymi metodami.

Ze strumienia odpadów zmieszanych odbieranych od mieszkańców gminy wydzielane są frakcje surowcowe, które w zależności od sposobu późniejszego zagospodarowania stanowią cenny materiał wykorzystywany w różnych dziedzinach przemysłu. Odpady odbierane jako zmieszane, w pierwszej kolejności trafiają do sortowni, w której wydzielane jest z nich kilkanaście frakcji, które przygotowane są do dalszego zagospodarowania. Ta część odpadów, która nie może być ponownie wykorzystana trafia do produkcji paliwa alternatywnego.

Ze sprawozdań składanych przez Wykonawcę wynika, że odpady niesegregowane odebrane z terenu naszej gminy są w całości zagospodarowywane – nie są bezpośrednio poddawane składowaniu.

	Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 ⁵⁾ [Mg]	Masa odpadów o kodzie 20 03 01 poddanych składowaniu ⁵⁾ [Mg]	Masa odpadów o kodzie 20 03 01 poddanych innym niż składowanie procesom przetwarzania ⁵⁾ [Mg]
Odebranych z obszarów miejskich	1924,266	0	1924,266
Odebranych z obszarów wiejskich	863,760	0	863,760

Informacja o osiągniętych przez Gminę Żelów poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Osiągnięty w 2016 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 24,93% Wymagany do osiągnięcia w 2016 r. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania powinien być mniejszy bądź równy 45%.
Osiągnięty w 2016 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi 18,17%. Wymagany do osiągnięcia w 2016 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych powinien być większy lub równy 18%.
Osiągnięty w 2016 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosi 97,18 %. Wymagany do osiągnięcia poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych powinien być większy lub równy: w 2015 r. 42%

Powyższe wartości poziomów obliczono zgodnie z art. 3c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wnioski

1. Gmina Zelów, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zorganizowała gminny system gospodarki odpadami komunalnymi.
2. W roku 2016 zostały osiągnięte wymagane poziomy odzysku i zagospodarowania odpadów.
3. Prawie wszyscy mieszkańcy gminy zbierają odpady komunalne są w sposób selektywny.
4. Należy rozważyć konieczność dostosowania Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych do wymagań systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z uwzględnieniem obecnych możliwości technicznych w tym zakresie.

Zatwierdził:

przygotowali: Iza Lipińska
Mateusz Piechowski
Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
Urząd Miejski w Zelowie